

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 324/2568

พนักงานอัยการจังหวัดนาทวีโจทก์ นาง น.โจทก์ร่วม นาย ก.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 2, ป.วิ.อ. มาตรา 5, ป.วิ.อ. มาตรา 195, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 291, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 4, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 78, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 157, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 160, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30, ป.อ. มาตรา 56, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 46, ป.วิ.อ. มาตรา 30, ป.วิ.อ. มาตรา 44/1, ป.วิ.พ. มาตรา 225, ป.วิ.อ. มาตรา 15

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อผู้ตายมีส่วนประมาท มีใช้ผู้เสียหายโดยนิตินัยสำหรับความผิดข้อหากระทำโดยประมาท เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 2 (4) โจทก์ร่วมจึงไม่มีอำนาจจัดการแทนผู้ตาย และไม่มีอำนาจเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 5 (2) และมาตรา 30 การที่ศาลล่างทั้งสองไม่ยกคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ของโจทก์ร่วมจึงไม่ชอบ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 ดังนี้เมื่อโจทก์ร่วมไม่ใช่คู่ความในคดีอาญาจึงใช้สิทธิยื่นฎีกาไม่ได้ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยฎีกาในส่วนคดีอาญาของโจทก์ร่วม ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่ เห็นว่า แม้คดีส่วนอาญาโจทก์ร่วมไม่อาจใช้สิทธิได้เพราะไม่ใช่คู่ความในคดีอาญา แต่เมื่อโจทก์ร่วมยื่นฎีกาและยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง การที่ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ร่วมฎีกาในคดีส่วนอาญาสำหรับปัญหาข้อเท็จจริง และมีคำสั่งรับฎีกาของโจทก์ร่วมซึ่งเป็นการสั่งแทนศาลฎีกา และศาลฎีกามีคำวินิจฉัยและคำสั่งในคดีส่วนอาญาแล้ว กรณีจึงถือว่าคดีส่วนอาญาขึ้นสู่การพิจารณาของศาลฎีกาแล้ว ศาลฎีกาจึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีส่วนแพ่งได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91, 291 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 4, 43, 78, 157, 160 จำเลยให้การรับสารภาพ ระหว่างพิจารณา นางนิตยา ภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายของนายจรัส ผู้ตาย ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาตเฉพาะข้อหากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ส่วนข้อหาขับรถโดยประมาทหรือน่าหวาดเสียวอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน และข้อหาขับรถในทางซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแต่ไม่หยุดรถให้ความช่วยเหลือตามสมควรและไม่แสดงตัวและแจ้งเหตุต่อตำรวจ โจทก์ร่วมไม่เป็นผู้เสียหาย จึงไม่อนุญาต และโจทก์ร่วมยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทน 2,100,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันทำละเมิดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ร่วม จำเลยให้การในคดีส่วนแพ่งขอให้ยกคำร้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 291 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43 (4), 78 วรรคหนึ่ง, 157, 160 วรรคสอง การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานชักรถโดยประมาทอันอาจเกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน และฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท ให้ลงโทษฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 2 ปี ฐานชักรถในทางซึ่งก่อให้เกิดความเสียหาย แต่ไม่หยุดรถให้ความช่วยเหลือตามสมควรและไม่แสดงตัวและแจ้งเหตุต่อตำรวจปรับ 4,000 บาท รวมจำคุก 2 ปี และปรับ 4,000 บาท จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 1 ปี และปรับ 2,000 บาท ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 กับให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน 495,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันที่ 21 มิถุนายน 2564 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ร่วม ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความในคดีส่วนแบ่งให้เป็นพับ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษาแก้เป็นว่า ความผิดฐานชักรถในทางซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแต่ไม่หยุดรถให้ความช่วยเหลือตามสมควรและไม่แสดงตัวและแจ้งเหตุต่อตำรวจ จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 78, 160 วรรคแรก (ที่ถูก มาตรา 78 วรรคหนึ่ง, 160 วรรคหนึ่ง (เดิม)) ฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย จำคุก 2 ปี และปรับ 10,000 บาท ลดโทษให้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 กึ่งหนึ่งแล้ว คงจำคุก 1 ปี และปรับ 5,000 บาท เมื่อรวมกับโทษฐานชักรถในทางซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแต่ไม่หยุดรถให้ความช่วยเหลือตามสมควรและไม่แสดงตัวและแจ้งเหตุต่อตำรวจ เป็นจำคุก 1 ปี และปรับ 7,000 บาท โทษจำคุกให้รอกการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี และคุมประพฤติของจำเลยไว้มีกำหนด 2 ปี นับแต่วันที่อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 9 ให้จำเลยฟัง โดยให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ 4 เดือนต่อครั้ง ภายในเวลาที่รอกการลงโทษ ให้กระทำการกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติเห็นสมควรมีกำหนด 12 ชั่วโมง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ยกคำร้องของโจทก์ร่วมที่ขอให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ค่าฤชาธรรมเนียมคดีส่วนแบ่งในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ร่วมฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ร่วมในประการแรกว่า สมควรลงโทษจำคุกจำเลยโดยไม่รอกการลงโทษหรือไม่ เห็นว่า คดีนี้ โจทก์บรรยายฟ้องว่า จำเลยชักรถกระเบาะในช่องเดินรถที่ 2 ด้วยความเร็วสูงเกินสมควรและไม่ชะลอความเร็วของรถให้ช้าลงเมื่อชักรถไปถึงทางร่วมทางแยก ในขณะเดียวกันผู้ตายชักรถจักรยานยนต์ในช่องเดินรถที่ 1 มุ่งหน้าไปทิศทางเดียวกัน เมื่อถึงทางร่วมทางแยกมีรถกระเบาะขับเลี้ยวเข้าถนนสายนาทับ ผู้ตายจึงชักรถจักรยานยนต์แซงรถกระเบาะคันดังกล่าวแสดงว่าผู้ตายไม่ได้ชะลอความเร็วของรถให้ช้าลงเมื่อชักรถไปถึงทางร่วมทางแยก แต่กลับเร่งความเร็วเพื่อจะแซงในขณะที่ยังรถกระเบาะจะเลี้ยวซ้ายไปทางถนนสายนาทับ ซึ่งการชักรถแซงในลักษณะดังกล่าวเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 46 (2) อันเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะเกิดเหตุ ที่ห้ามมิให้ผู้ขับชักรถแซงเพื่อขึ้นหน้ารถอื่นภายในระยะสามสิบเมตรก่อนถึงทางร่วมทางแยก จนเป็นเหตุให้รถทั้งสองคันเกิดการเฉี่ยวชนกันและผู้ตายถึงแก่ความตาย ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นที่เห็นได้ชัดว่าเกิดจากความประมาทของทั้งสองฝ่าย และเมื่อ

รับฟังประกอบกับที่ศาลชั้นต้นฟังข้อเท็จจริงว่าผู้ตายมีส่วนประมาทอยู่ด้วย โดยโจทก์ร่วมมิได้ อุทธรณ์โต้แย้งคัดค้านให้เห็นเป็นอย่างอื่น ข้อเท็จจริงจึงรับฟังเป็นยุติว่าผู้ตายมีส่วนประมาทจึงไม่ ให้ผู้เสียหายโดยนิตินัยสำหรับความผิดข้อหากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (4) ภริยาผู้ตายย่อมไม่มีอำนาจจัดการ แทนผู้ตายได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 5 (2) และไม่มีอำนาจเข้าร่วม เป็นโจทก์กับพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 30 ที่ ศาลชั้นต้นอนุญาตให้นางนิตยาเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ และที่ศาลล่างทั้งสองไม่ พิจารณาขอคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ของนางนิตยาจึงไม่ชอบ ปัญหาดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่ เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกา ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยเองได้ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 และเมื่อ วินิจฉัยดังกล่าวแล้ว นางนิตยาจึงไม่ใช่คู่ความในคดีส่วนอาญาและไม่อาจใช้สิทธิยื่นฎีกาได้ ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ร่วมในคดีส่วนแพ่งประการต่อไปมีว่า จำเลยต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ร่วมหรือไม่ ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่เห็นว่า ปัญหาข้อนี้แม้คดีส่วนอาญาโจทก์ร่วมไม่อาจใช้สิทธิฎีกาได้เพราะมิใช่คู่ความตามที่วินิจฉัยไปแล้ว แต่คดีนี้เมื่อโจทก์ร่วมยื่นฎีกาและยื่นคำร้องขอให้ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษา ศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษา ศาลชั้นต้นอนุญาตให้โจทก์ร่วมฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงในส่วนคดีอาญา และมีคำสั่งรับฎีกาของ โจทก์ร่วมซึ่งเป็นการสั่งแทนศาลฎีกาและศาลฎีกามีคำวินิจฉัยและคำสั่งในคดีส่วนอาญาแล้ว กรณี จึงถือว่าคดีส่วนอาญาขึ้นสู่การพิจารณาของศาลฎีกาแล้ว ศาลฎีกาจึงมีอำนาจพิจารณาพิพากษา คดีส่วนแพ่งโดยเห็นว่า แม้ผู้ตายมิใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย แต่โจทก์ร่วมซึ่งเป็นภริยาของผู้ตายเป็นผู้เสียหายในทางแพ่งยังคงมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนได้ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 ศาลฎีกาจึงรับวินิจฉัยโดยเห็นว่า ก่อน เกิดเหตุจำเลยและผู้ตายขับรถมาในทิศทางเดียวกันตามถนนสายสงขลา-นาทวี หากจำเลยและผู้ตายต่างฝ่ายต่างใช้ความระมัดระวังและรักษาช่องเดินรถของตน เพื่อให้รถที่สัญจรในช่องเดินรถ อื่นแล่นขนานผ่านไปได้แล้ว คงจะไม่เกิดเหตุเฉี่ยวชนกันดังกล่าว แม้คดีนี้จำเลยถูกฟ้องในความผิด ข้อหากระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ข้อหาขับรถโดยประมาทอันอาจเกิด อันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน กับข้อหาขับรถในทางซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแต่ไม่หยุดรถให้ ความช่วยเหลือตามสมควรและไม่แสดงตัวและแจ้งเหตุต่อตำรวจ และศาลมีคำพิพากษาลงโทษ จำเลยแล้ว จึงฟังได้ว่าจำเลยขับรถโดยประมาท แต่ข้อเท็จจริงได้ความจากคำเบิกความของจำเลย ว่า ก่อนเกิดเหตุจำเลยขับรถกระบะแล่นไปตามช่องเดินรถที่ 2 จากด้านซ้ายเป็นระยะทางประมาณ 3 ถึง 5 กิโลเมตร เมื่อรถแล่นใกล้จะถึงที่เกิดเหตุจำเลยเห็นรถกระบะแล่นอยู่ในช่องเดินรถที่ 1 จากด้านซ้าย โดยมีรถจักรยานยนต์ของผู้ตายแล่นตามหลังห่างกันประมาณ 5 เมตร เมื่อไปถึง ที่เกิดเหตุจำเลยไม่เห็นรถจักรยานยนต์ของผู้ตาย แต่มาอยู่อีกที่เมื่อมีแรงกระแทกทางด้านซ้าย รถกระบะของจำเลย ขณะนั้นรถกระบะของจำเลยยังคงแล่นอยู่ในช่องเดินรถที่ 2 จากด้านซ้าย ซึ่ง คำเบิกความของจำเลยดังกล่าวสอดคล้องกับภาพจากกล้องวงจรปิด แสดงว่าผู้ตายไม่ได้ขับ รถจักรยานยนต์ชิดด้านซ้ายของช่องเดินรถที่ 2 มาแต่แรก โดยเพิ่งจะมาเปลี่ยนช่องเดินรถ เพื่อจะ แชนในขณะที่รถกระบะจะเลี้ยวซ้ายไปทางถนนสายนาทับ ซึ่งการขับรถแซงในลักษณะดังกล่าวเป็น การฝ่าฝืนพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 46 (2) อันเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับใน

ขณะเกิดเหตุที่ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขับรถแซงเพื่อขึ้นหน้ารถอื่นภายในระยะสามสิบเมตรก่อนถึงทางร่วมทางแยก ทั้งในบริเวณที่เกิดเหตุยังมีสัญญาณจราจรไฟกระพริบสีเหลืองอำพันติดตั้งอยู่ก่อนถึงทางร่วมทางแยก ผู้ตายจึงต้องลดความเร็วของรถลงและผ่านทางเดินรถนั้นไปด้วยความระมัดระวัง แต่ผู้ตายกลับเร่งความเร็วของรถเพื่อแซงรถกระบะ โดยมีได้ระมัดระวังไม่ให้การขับรถแซงดังกล่าวไปกีดขวางรถอื่นจนเกิดอันตราย ทั้งเมื่อพิจารณาภาพจากกล้องวงจรปิดจะเห็นได้ว่าด้านขวาของรถจักรยานยนต์ที่ผู้ตายขับเฉียดชิดกับด้านซ้ายของรถกระบะที่จำเลยขับ ในขณะที่ผู้ตายเปลี่ยนช่องเดินรถเข้าไปในช่องเดินรถที่ 2 ในเวลาเดียวกันกับที่จำเลยขับรถกระบะด้วยความเร็วสูงในช่องเดินรถดังกล่าว ซึ่งจากคำเบิกความของร้อยตำรวจเอกสมภพ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรควนมด พยานจำเลยยืนยันว่าการชนในลักษณะดังกล่าว สาเหตุเกิดจากความประมาทของจำเลยและผู้ตาย จึงแจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ตายด้วยเนื่องจากบริเวณที่เกิดเหตุเป็นทางร่วมทางแยกควรลดความเร็วของรถลงเพื่อให้รถคันหน้าเลี้ยวซ้ายไปก่อน ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่าเหตุคดีนี้เกิดจากความประมาทของจำเลยและผู้ตายไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่โจทก์ร่วม ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 9 พิพากษายกคำร้องขอของโจทก์ร่วมมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ร่วมในข้อนี้ฟังไม่ขึ้น ส่วนที่โจทก์ร่วมฎีกาว่า ผู้ตายไม่ได้มีส่วนประมาทนั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงที่ว่าผู้ตายมีส่วนประมาทยุติไปแล้วตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ร่วมจะได้เถียงในชั้นฎีกาว่าผู้ตายไม่ได้ประมาทหาได้ไม่ เพราะเป็นข้อเท็จจริงที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลอุทธรณ์ภาค 9 ฎีกาในข้อดังกล่าวของโจทก์ร่วมจึงเป็นฎีกาที่ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 225 วรรคหนึ่ง และมาตรา 252 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์และยกฎีกาในคดีส่วนอาญาของนางนิตยา นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 9 ค่าฤชาธรรมเนียมในคดีส่วนแพ่งชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

พรชัย พุ่มกำพล · ขวลิท อิศรเดช · ศตวรรษ ทาแก้ว

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/324/2568>